

UUSINTA
ENSEMBLE

LA 3.2.2024 • KLO 19.00

UUSINTA 25: JUBILEE

MUSIIKKITALO • PAAVO-SALI

Yle Radio 1 taltioi konsertin. Konsertti lähetetään Ajassa soi -ohjelmassa Yle Radio 1 -kanavalla sekä Yle Areenassa keskiviikkona 7.2.2023 klo 19. Uusinta Ensemblen taiteellinen johtaja Jarkko Hartikainen on toimittaja Ainomaija Pennasen vieraana suorassa lähetyksessä.

Tallenne on kuunneltavissa Yle Areenassa 60 vrk.

SÄVELTÄJÄKESKUSTELU

Paavo-salissa klo 18.15–18.45

Ennen konserttia salissa käydään säveltäjäkeskustelu ja katsahdetaan Uusinta Ensemblen historiaan. Keskustelun vetää Uusinnan taiteellinen johtaja, säveltäjä Jarkko Hartikainen ja vieraiksi saapuvat säveltäjät Mioko Yokoyama, Olli Moilanen, Benjamin Schweitzer ja Osmo Tapio Räihälä.

31.1.2024 tuli kuluneeksi 25 vuotta Uusinta Ensemblen debyyttikonsertista. Kuluneiden vuosien aikana yhtye on soittanut yhteensä yli 200 konserttia sekä antanut yli 150 ensiesitystä.

Kun ensikonsertissa vuonna 1999 kuultiin viime vuonna edesmenneen Paavo Heinisen huilusoolo *Discantus I* (1965), soi juhlakonsertissa ”uusittuna muistona” edelleen täysin ajankohtaiselta kuulostava saksofonisoolo *Discantus III* (1976). Ohjelmassa kuullaan myös kolme kantaesitystä, joista kaksi ovat Uusinta Ensemblen tilausteoksia: Mioko Yokoyaman *Mineralization* (2023) sekä Olli Moilasen *Trapeze* (2023).

Uusimpia kuulumisia maailmalta tuo israelilaissäveltäjä Chaya Czernowinin hypervirtuoottinen *Fast Darkness III: Moonwards* (2022). Oslossa 2022 kantaesitetty teos on saanut nopeasti suosiota maailmalla, ja teoksen Suomen ensiesitys on jo sen seitsemäs esitys. Illan huipentaa konsertin kolmas maailman kantaesitys, jonka säveltäjänä on Uusinnan ensimmäisellä konserttikaudella vuonna 1999 debytoinut Benjamin Schweitzer. Hänen uutuutensa on Uusinta Ensemblelle omistettu *Ilmakannel* (2020) solistinaan harmonikkataituri Veli Kujala.

UUSINTA 25: JUBILEE | 3.2.2024

Paavo Heininen (1938–2022)

Discantus III (1976)

Anna-Sofia Anttonen, alttosaksofoni

Mioko Yokoyama (1989–)

Mineralization (2023), kantaesitys*

Malla Vivolin, huilu
Helmi Malmgren, klarinetti
Maria Puusaari, viulu
Pinja Nuñez, sello

Olli Moilanen (1987–)

Trapeze (2023), kantaesitys*

Malla Vivolin, bassohuilu
Fanny Söderström, piano
Maria Puusaari, viulu
Max Savikangas, alttoviulu
Pinja Nuñez, sello

• • VÄLIAIKA • •

Chaya Czernowin (1957–)

Fast Darkness III: Moonwords (2022),
Suomen ensiesitys

Nils Schweckendiek, kapellimestari
Malla Vivolin, huilu
Helmi Malmgren, klarinetti
Fanny Söderström, piano
Aleksi Kotila, viulu
Max Savikangas, alttoviulu
Pinja Nuñez, sello

Benjamin Schweitzer (1973–)

Ilmakannel (2020), kantaesitys

Nils Schweckendiek, kapellimestari
Veli Kujala, harmonikka
Malla Vivolin, huilu
Helmi Malmgren, klarinetti
Matthew Winter, pasuuna
Fanny Söderström, piano
Aleksi Kotila, viulu
Max Savikangas, alttoviulu
Pinja Nuñez, sello

* Uusinta Ensemblen tilaus

TEOKSISTA

Discantus III (1976)

Alkaessani suunnitella tätä konserttia, joka on varsinaisesti ensimmäiseni Uusinta Ensemblen uutena taiteellisena johtajana, oli päällimmäisenä mielessäni tapahtuman ajankohdan osuinen lähes päivälleen neljännesvuosisadan päähän yhtyeen ensikonsertista – mikä antaa aihetta järjestää bileet eli nykymusiikkielellä jubilee-konsertin.

Alkuaikojen ohjelmistopolitiikassa ruumiillistuva yhtyeen nimi viittaa paitsi fokuusoitumiseen kaikkeen uusimpaan musiikkiin eli ensisyyteksi, myös nyky-musiikin elinvoimaan tarjoamalla niitä astetta harvinaisempia eli toisia tai kolmansia tai neljänsiä... eli uusintaesityksiä. Ensimmäisessä konsertissa tuolloin nousevien nuorten säveltäjien Tommi Kärkkäisen, Kimmo Leppälän ja Osmo Tapio Räihälän teokset haastavatkin merkittävän istuvan sävellysohjelmaan teoksen (Paavo Heinisen *Discantus I*), minkä lisäksi ulkomaantuliaisiksi oli löydetty unkarilaisen György Kurtágin uudehko *Hommage à R.Sch* (1990). Arkistoista kaivettu uusinta oli (Paavo Heinistä opettaneen) Aarre Merikannon *Nonetto* (1926), aikaansa edellä ollut teos, joka kantaesitettiin vasta 1960.

Miten siis heijastella perustamisaikojen eli vuoden 1999 henkeä vuonna 2024? Kahdessakymmenessäviidessä vuodessa musiikkikielämä on ehtinyt säveltää itseään, jo sukupolvelle historiantutkimuksessakin annetun numeraalisen määritelmän mukaan, sukupolven eteenpäin. Niinpä tänään arkistoista nostettu, mutta edelleen tuoreelta kuulostava teos jo ajasta ikuisuuteen siirtyneeltä mestarilta onkin saksofonisoolo nimeltään *Discantus III*, eräänlainen transponoitu äänenkuljetuksellinen ”yhteinen sävel” vuoden 1999 ja 2024 konserttien välillä, tai ”uudistettu muisto” nostalgikoille. Tämän mielestäni

uusinnan arvoisen ja muutenkin uusintamaisen sävellyksen soittaa yksi uusimmista jäsenistämme, saksofonisti Anna-Sofia Anttonen (s. 1990).

Paavo Heinisen (1938–2022) *Discantus*-teossarja (1969–74) keskittyy tutkimaan moniäänisyyden mahdollisuuksia periaatteessa yksiäänisen puhallinsoittimen luoman yhden linjan sisällä. Tämä voisi 25. potenssiin laajennettuna olla Uusinnan linja minun johtamanani: yksi ensemble diversien äänien ja estetiikkojen instrumenttina, konsertista toiseen yllättäen. Samalla teos luotaa soittimellista virtuositeettia ja pienen muodon musiikillista poetiikkaa yleisemminkin – onhan Uusinnankin konserteissa melkein aina yksi sooloteos luomassa kontrastia. ”Vuonna 1969 musiikkielämämme tilanne oli sellainen, että oli otollista tutkia aivan muita asioita kuin ilmaisun tiivistämistä ja tehostamista”, aikansa *enfant terrible* kirjoitti aikanaan, tehostamista ja lyhytjännitteisyyttä hengittävän nykypäivän näkökulmasta kenties merkittävästi.

Discantus III on moniäänisyydessään erityisen ”monivärinen ja moninuottinen”, mikä tarkoittaa sekä virtuoosisia juoksutuksia, nopeita dynaamisia muunnoksia, mikrosävelaskelua ja multifoneja että vilkkaita trillejä ja tremoloita – koko soittimen äänialan sisällä ja vähän ylikin aina hälyääniin asti. Modernistisesti svengaavan teoksen esittäjälleen asettamat soittimelliset vaatimukset ovatkin sitä luokkaa, etteivät kokeellisemmatkaan myöhemmät saksofonisäveltäjät ole niitä sen koommin paljoakaan laajentaneet. Uusinnan paikka – ja haaste heitetty kaikille nykysäveltäjille, onhan saksofoni edelleenkin nykyisen vakikokoonpanomme erikoisuus suhteessa nykyrepertuaariin!

- Jarkko Hartikainen

Mineralization

Mioko Yokoyaman (s. 1989) *Mineralization* on kovassa nousussa olevan säveltäjän kolmas yhteistyö Uusinta Ensemblen kanssa. Uusinta tilasi ja kantaesitti vuonna 2021 Yokoyaman teoksen *There are always flowers* (2020–21), mitä edelsi ensitapaaminen Sibelius-Akatemian järjestämässä Soikoon!-konsertissa vuonna 2018, jolloin kuultiin säveltäjän opiskeluaikainen sooloselloteos *Circular Spell*. Yhtye tilasi nyt kantaesityksensä saavan teoksen täydentämään Uusinnan tulevaisuudessa julkaisemaa Yokoyaman kamarimusiikkituotantoa esittelevää profiililevyä.

Mineralization (2023) on kirjoitettu huilulle, klarinetille, viululle ja sellolle. Teoksen nimi 'mineralisaatio' viittaa luonnossa esiintyviin muutosprosesseihin, joissa esimerkiksi alkuaineiden määrä maapallon kuoressa muuttuu alkuaineen tai mineraalin rikastuessa ja tuloksena syntyy muun muassa mineraaliesiintymiä. Yokoyamaa inspiroinut luonnontieteellinen lähtökohta heijastuu erityisesti sävellyksen rakenteeseen, jossa toistuvan musiikillisen motiivin ydin muuttaa muotoaan esikuvanaan atomien käyttäytyminen kemiallisissa sidoksissa.

Musiikillisia aiheita katsotaan sävellyksessä ikään kuin mikroskoopin läpi suurennettuina ja seurataan niiden kokemia muodonmuutoksia. Lisäksi soittimien erilaiset sointivärit on pyritty orgaanisesti sulauttamaan mahdollisimman lähelle toisiaan. Teoksen muodon ja sävyjen taustalla kantavana luonnonvoimana toimii musiikin mukaansatempaava rytmien energia, joka sekun kokee omanlaisensa kristallisoitumisen teoksen lopun duurisävyisessä kolmijakoisessa tanssissa.

- Jarkko Hartikainen

Trapeze

Olin kesäkuun alussa 2023 säveltämässä *Trapezen* (2023) finaalia, kun sain yhtäkkiä järkytykseksi kuulla, että Kaija Saariaho oli kuollut. Hänen musiikkinsa on ollut minulle tärkeä suunnannäyttäjä jo kymmenen vuotta. Erityisesti hänen trionsa *Cendres* alttöhuilulle, sellolle ja pianolle on ollut minulle yksi rakkaimpia kamarimusiikkiteoksia, johon palaan säännöllisesti ja opin joka kerran jotain uutta. Olen todella otettu, että Sibelius-Akatemia järjesti mestarikurssin hänen kanssaan keväällä 2022, juuri opintojeni lopulla, ja minulla oli mahdollisuus saada vastauksia suoraan Kaijalta moniin minua pitkään hänen musiikissaan askarruttaneisiin kysymyksiin. Kohtaamisesta jäi lämmin ja kuulu olo. Tässä kvintetossa käsittelen monessa kohdassa asioita, joita olen kokenut hänen musiikkiaan kuunnellani. Kaijan kaiut seuraavat minua varmasti aina: tummina ja kirkkaina, runsaina ja hauraina, tunnelma alati muuntuen. Omistan tämän kvinteton hänen muistolleen.

- Olli Moilanen

Fast Darkness III: Moonwords

Merkittävää kansainvälistä uraa tekevän israelilais-amerikkalaisen säveltäjän ja Harvardin yliopiston sävellyksen professorin Chaya Czernowinin (s. 1957) *Fast Darkness III: Moonwords* (2022) on päätösosa 'Äkkipimeys'-trilogiaksi suomentuvasta teossarjasta – sävellyksen poeettinen alaotsikko on suomeksi 'kuusanoja'. Trilogian kantavana teemana on ajatus kahden eri olotilan välissä koetusta tilapäisestä hämmennyksestä: esimerkiksi kun portaita noustessasi luulet askelmia olevan yksi enemmän kuin todellisuudessa ja astut tyhjään, tai kun puutunut kätesi tuntuu hetken ajan jonkun toisen kädeltä.

Tällaisen voimakkaan mutta hetkellisen kontrollin menettämisen kokemuksen,

eräänlaisen ”mielen sokean hetken”, Czernowin venyttää taidokkaasti useita jännittäviä käänteitä sisältäväksi 16-minuuttiseksi sävellykseksi. Aikakokemuksemme kallistumista ja laajentumista luotaava *Moonwords* on säveltäjänsäkin tuotannossa poikkeuksellisen virtuoottinen, railakas ja suorastaan villiintynyt matka, jonka tarkoituksena on välittää kuulijalle maailmankaikkeuden energiaa ja laajuutta.

”Teokseni kertoo meille lopulta elinvoimasta. Oikeastaan siinä on kahdenlaista elinvoimaa: yhtäältä sellaista, joka kasvaa kohti elämää kitkan kautta ja puoliaan pitäen, ja toisaalta myös elinvoiman aivan viimeisiä, hämmentävästi viipyileviä ponnistuksia – kuin selällään kuolleena makaavan hyönteisen raajojen hermoston sätkettä”, säveltäjä kertoo Uusinnalle lähettämässään onnitteluvierossa, jonka jaoimme sosiaalisen median kanavillamme hiljattain.

Kahteen taitteeseen jakautuva teos ilmentää mainittua vitaliteetin kahtalaisuutta paitsi ajankäytössä, myös hyvin fyysisissä säikeissään ja eleissään sekä siinä, miten instrumentit ja sointivärit kietoutuvat toisiinsa. ”Aivan kuten rakennuksen seinää kiipeävä köynnös voi antaa käsityksen alleen jäävästä talosta, myös *Fast Darkness III*:n aktiivisuutta huokuvat eleet paljastavat ympäröimänsä universumin läsnäolon. Tämän maailmankaikkeuden todellinen ilmestyminen ei kuitenkaan kuulu itse teoksessa, vaan on toivottavasti sävellykseni aiheuttama jälkivaikutus”, Czernowin kirjoittaa.

- Jarkko Hartikainen

***Ilmakannel* (2020)**

Harmonikan maine ”vakavassa” konserttimusiikissa on pitkään ollut hämäräperäinen, ellei suorastaan huono. Viime vuosikymmeninä soitin on kuitenkin saanut nykysäveltäjien joukossa suosiota

muun muassa inspiroivien solistien kautta. Varsinaiset soolokonsertot harmonikalle ovat kuitenkin vielä harvinaisia.

Ilmakannel (2020) on n. 15 minuutin ”kamarikonsertto” harmonikalle ja kamariryhtyeelle. Pieni mutta kokoonpanoltaan värikäs kamariyhtye laajentaa ja komentoii orkesterin tapan soolo-harmonikan äänimaailmaa. Muodoltaan kappale jopa muistuttaa sonaattia: ensimmäinen osa on preludimainen, toinen ekspressiivinen *adagio*, kolmas melkein mahlerilainen *scherzo*, jossa yhtye solisteineen muuttuu vuoroin oudoksi kanteleeksi, vuoroin virolaisen *jauramin* kaltaiseksi julmaksi kansanlyömäsoittimeksi. Lyhyt kadenssimainen neljäs osaa sulautuu finaaliin, joka yhdistää kehitysmuodon ja improvisaation elementit, kunnes koko yhtye lopuksi muodostaa yhden valtavan paljesoittimen.

Sisällöllisesti kappale näyttää harmonikan molemmat kasvat: soitin voi olla poeettisesti herkkä, mutta myös pirullisen voimakas ja karkea. Kappaleen alkuperäinen otsikko, jossa kaksoisluonne tuli suoraan esiin, oli *Ilmakannel – Pirunkeuhko*. Tästä säilyi kuitenkin vain poeettinen puolisko: ’ilmakannel’ on alun perin Ferdinand Ahlmanin keksimä suomenkielinen vastine ’aiolin harpulle’ (eli tuulikanteleelle). Jos lähdetään olettamuksesta, että harmonikka on – kanteleen ohella – Suomen tärkeimpiä kansansoittimia, voidaan sanoa, että ’ilmakannel’ olisi ollut sopiva aitosuomalainen nimitys harmonikallekin. Piru puolestaan ei enää näy otsikossa, mutta kyllä kurkkii kappaleessa joka nurkasta. Teoksesta heijastuu harmonikan merkitys kansan- ja nykymusiikissa, ja siten se rakentaa sillan niiden ja laajemmassa mielessä myös Suomen ja Saksan musiikkiperinteiden välille.

Teos syntyi suurilta osin Koneen Säätiön apurahan tuella Saaren kartanossa tammihelmikuussa 2020. Kun säveltämisprosessi

oli toukokuussa loppusuoralla, sain surullisen viestin, että ihaimeni kääntäjökollega Tarja Roinila oli kuollut. Tarja oli edellisenä kesänä johtanut Saaren kartanossa kääntäjäseminaarin, johon osallistuin ja sain häneltä mittaamatonta inspiraatiota omalle käännöstyölleni. Traaginen tapaus vaikutti tuntuvasti sävellyksen viimeiseen vaiheeseen, ja *Ilmakannel* onkin omistettu Tarjan muistolle.

- Benjamin Schweitzer

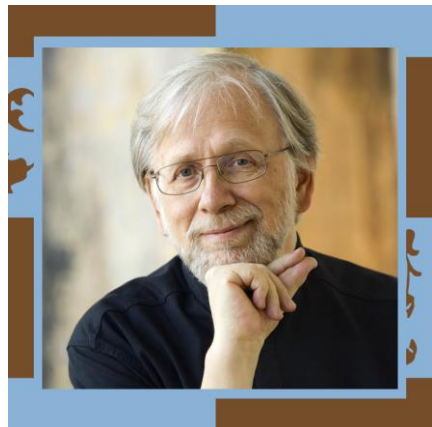
SÄVELTÄJISTÄ

PAAVO HEININEN

Paavo Heininen (1938–2022) oli suomalainen säveltäjä, professori, esseisti ja pianisti. Tämän suomalaisen luovan musiikin johtohahmon ja tuotteliaan säveltäjän kynästä syntyi seitsemän sinfoniaa, kaksi oopperaa, konsertoja, orkesterimusiikkia, vokaaliteoksia, kamarimusiikkia ja lukuisia teoksia soolo-soittimille – minkä lisäksi hän oli myös monipuolinen kirjoittaja ja teki kuvataidetta. Taiteellisen tuotantonsa ohella Heininen teki yli neljänkymmenen vuoden uran Sibelius-Akatemian sävellyksen opettajana ja professorina toimien usean nuoren säveltäjäpolven luotsina Jukka Tiensuusta, Magnus Lindbergistä ja Kaija Saariahosta aina Veli-Matti Puumalan ja Jovanka Trbojevicin kautta Lauri Supposeen ja Jarkko Hartikaiseen.

Heininen itse oli aikansa pisimmälle kouluttautunut suomalaissäveltäjä, jonka opettajia olivat niin Aarre Merikanto, Einojuhani Rautavaara, Einar Englund ja Joonas Kokkonen Helsingissä kuin Berndt Alois Zimmermann Kölnissä ja Vincent

Persichetti New Yorkissa. Modernismi oli Heiniselle alusta alkaen luontainen lähtökohta sävellystyölle. Hänelle modernismi merkitsi avoimuutta kaikille olemassa oleville mahdollisuuksille. Heininen kutsuikin itseään pikemminkin metamodernistiksi – uuden etsiminen oli hänelle elämänsäsenne.

© Fimic / Saara Vuorjoki

MIOKO YOKOYAMA

© Maarit Kytöharju

Mioko Yokoyama (s. 1989, Japani) muutti Suomeen valmistuttuaan ensin sävellyksen maisteriksi Tokion taideyliopistosta ja myöhemmin musiikin maisteriksi myös Sibelius-Akatemiasta, jossa hän nykyisin työskentelee tuntiopettajana. Yokoyaman teoksia on esitetty ympäri maailmaa Japanissa, Suomessa, Yhdysvalloissa, Saksassa, Itävallassa, Islannissa, Norjassa ja Ranskassa. Hänen teoksiaan ovat esittäneet useat eri ammattimuusikot, kuten Ensemble L'Instantonné, Magdeburgische Philharmonie, Avanti! ja Uusinta Ensemble.

Yokoyamalta ovat tilanneet teoksia mm. duo km2, Janne Valkeajoki ja Aliisa Neige Barrière, Tristero Piano Trio, Ensemble L'Instantonné (FR), Uusinta Ensemble ja Impuls Festival für Neue Musik (DE). Hänen opintojaan ja teoksiaan ovat tukeneet mm. Yamaha Music Foundation, Suomen Kulttuurirahasto, Martin Wegeliuksen muisto -säätiö, Sibeliusrahasto, Madetoja-säätiö, MES, The Scandinavia-Japan Sasakawa Foundation ja Nomura-säätiö.

OLLI MOILANEN

Helsingiläinen säveltäjä Olli Moilanen (s. 1987) keskittyy säveltäessään olemaan vuorovaikutuksessa musiikin synnyttämien tunne- ja mielentilojen kanssa, etsien tällä tavalla vihjeitä yllättävien mutta linjakkaiden musiikillisten jatkumoiden rakentamiseen. Musiikin sytyttämät mielikuvat ovat hänelle usein tärkeä osa sävellysprosessia. Moilanen valmistui erinomaisin arvosanoin Sibelius-Akatemiasta pääaineenaan sävellyksellä 2022 opettajinaan Juhani Nuorvala ja Veli-Matti Puumala. Hänen musiikkiaan ovat viime vuosina kantaesittäneet muun muassa Sinfonia Lahti, Helsingin kamarikuoro, defunensemble, American Modern Ensemble ja viulisti Maria Puusaari.

Moilaen teos Paralysis valittiin vastikään Suomen Säveltäjien suosituslistalta ISCM World New Music Days 2024 -festivaalille Färssarille. Hänen musiikkiaan on esitetty myös muilla festivaaleilla: Pohjoismaiset musiikkipäivät 2018, Mostly Modern Festival New York 2022, NeoArte festival 2022 (Puola), Brand Neu Orgelsommer 2022 (Saksa) ja Numus 2023 (Kanada). Tällä hetkellä Moilasella on tekeillä tilaussävellykset harmonikkataiteilija Veli Kujalalle sekä saksofonikvartetti Saxtronautsille.

© Eero Moilanen

CHAYA CZERNOWIN

Chaya Czernowin on Israelissa vuonna 1957 syntynyt säveltäjä, joka on opiskellut sävellystä Tel Avivissa, Berliinissä ja San Diegossa. Hän toimi sävellyksen professorina San Diegossa 1997-2006, Wienissä 2006-2009 ja vuodesta 2009 Harvardin yliopistossa Yhdysvalloissa.

Czernowinin tuotantoon kuuluu kamarimusiikkia, orkesterimusiikkia ja oopperoita/näyttämöteoksia. Hänen musiikkiaan on esitetty laajasti ympäri maailmaa parhaimpien orkestereiden ja muusikoiden toimesta, useimmilla merkittävillä uuden musiikin festivaaleilla. Hän on säveltänyt teoksia muun muassa Daniel Barenboimin West-Eastern Divan -orkesterille ja hänen oopperoitaan on usein nostettu vuoden kohokohdiksi maineikkaassa Opernwelt -lehdessä. Czernowin on voittanut vuosikymmenten aikana teoksillaan lukuisia musiikkialan palkintoja ja saanut useita musiikkialan tunnustuksia, joista viimeisimpinä hänelle 2022 myönnetty Gema Authors -palkinto musiikkiteatterin (uudet oopperat) kategoriassa.

Czernowinin musiikkikustantajana toimii Schott Music ja hänen musiikkiaan on äänittänyt ja julkaissut Mode records NY, Wergo, Col Legno, Deutsche Gramophone, Kairos, Neos, Ethos, Telos Naxos sekä Einstein Records.

BENJAMIN SCHWEITZER

Benjamin Schweitzer (s. 1973) opiskeli sävellystä, musiikinteoriaa ja orkesterinjohtoa Lyypekin ja Dresdenin musiikkikorkeakouluissa sekä Sibelius-Akatemiassa Paavo Heinisen johdolla. Säveltäjän uransa ohella hän toimii luennoitsijana, musiikkikirjoittajana ja kulttuurijärjestäjänä – mm. ensemble courage -kamariyhtyeen taiteellisena johtajana ja Nordischer Klang -festivaalin toimitusjohtajana. Viime aikoina kääntäminen (suomi-saksa) ja kielitieteellinen tutkimus on nousut Schweitzerin toiseksi ammattiksi. Hän valmistui fennistiikan ja skandinaviistiikan (suomen kielen tutkimuksen ja pohjoismaisen filologian) maisteriksi 2018 opiskeltuaan Greifswaldissa ja Tartossa ja työskentelee parhaillaan väitöskirjatutkijana Greifswaldin yliopiston Fennistiikan laitoksessa.

Schweitzer on säveltänyt teoksia soolokappaleista oopperaan, mutta kamarimusiikki on hänen tärkein työalansa. Hänen teoksiaan ovat tilanneet mm. Siemens Arts Program, Konzerthaus Berlin, Münchner Biennale, Bayerische Staatsoper ja DeutschlandRadio, ja hänen musiikkiaan on esitetty kansainvälisesti merkittävillä festivaaleilla kuten Lucerne Festival, Huddersfield Festival, Ultraschall Berlin, Wien Modern, ISCM World Music Days sekä Time of Music Viitasaari. Vuodesta 1999 Schweitzerin teokset on kustantanut Schott Music.

NILS SCHWECKENDIEK

KAPPELLIMESTARI

© Marco Borggrave

Nils Schweckendiek opiskeli musiikkitiedettä sekä orkesterin- ja kuoronjohtoa Cambridgessa, Freiburgissa ja Helsingissä. Hän debytoi menestyksekkäästi Suomen Kansallisoopperassa vuonna 2006 johtaen Richard Straussin Ruusuritari-oopperan, jonka jälkeen hän on esiintynyt ympäri Eurooppaa, Yhdysvalloissa ja Kiinassa. Hän on johtanut useammassa oopperatalossa sekä monilla festivaaleilla, mukaan lukien Leipzigin Ooppera ja Savonlinnan Oopperajuhlat.

Schweckendiek on aikamme musiikin puolestapuhuja, ja hän on johtanut noin 100 kantaesitystä, mukaan lukien musiikkiteatteri-, orkesteri-, kuoro- ja soitinyhtyeiteoksia. Hän on levyttänyt BIS,

Toccata Classics, ICSM ja Alba Records -levy-yhtiöille saaden laajaa kansainvälistä tunnustusta, kuten Grammy-ehdokkuuden sekä ICMA-palkinnon vuonna 2024 (paras kuoroesitys – *Kaija Saariaho: Reconnaissance*), kolme saksalaisten levykriitikoiden palkintoa (*Saariaho: Reconnaissance*, *Pärt: Passio*, *Beat Furrer: Works for Choir and Ensemble*), Ylen Vuoden levy -palkinnon (*Matthew Whittall: Northlands*), kahdesti Vuoden kuoro levy -palkinnon (*Perttu Haapanen: Reports*, *Alex Freeman: Under the Arching Heavens*) ja kolme Emma-ehdokkuutta.

Vuodesta 2007 Nils Schweckendiek on vastannut Helsingin kamarikuoron taiteellisesta toiminnasta. Vuodesta 2014 hän on toiminut Taideyliopiston Sibelius-Akatemian kuoronjohdon professorina ja vuonna 2017 hän aloitti Musiikkitalon kuoron taiteellisena johtajana.

Hän on vierailut mm. Helsingin kaupunginorkesterin, Suomalaisen barokkiorkesterin, Crash Ensemblen, Radion sinfoniaorkesterin, Oulu Sinfonian, RIAS Kammerchorin, Irlannin kamarikuoron, Norjan solistikuoron, Kroatian radio- ja televisiokuoron, Porton Coro Casa da música ja Hampurin NDR Chorin johtajana. Vuonna 2020 Svenska litteratursällskapet i Finland myönsi hänelle Fredrik Pacius -palkinnon luovasta ja näkyvästä työstä suomalaisella musiikkikentällä. Vuonna 2022 Suomen kuoronjohtajayhdistys valitsi hänet Vuoden kuoronjohtajaksi.

VELI KUJALA

HARMONIKKA

© Vaaramedia

Veli Kujala on kaikilla tavoilla mitaten poikkeuksellinen muusikko. Kun törmäsin nuoreen Veliin ensimmäisen kerran, tiesin vain, että hän on erinomainen harmonikansoittaja, ykkösluokan lahjakkuus. Ja voi pojat, mikä muusikko hän olikaan jo tuolloin! Olin kuullut taidokkaita harmonikansoittajia ennenkin, mutta Velin virtuoosisuus oli jotain uutta. Se oli paljon enemmän kuin pelkät vikkclät sormet, hänen soittonsa on täynnä monenlaisia rikkaita sävyjä.

Pian Veli tuli esiin myös säveltäjänä, ja sellaisena hänen monipuolisuutensa näyttäytyy kaikkein selvimmin: hän ei juokse eurooppalaisen avantgarden perässä vain koska niin kuuluisi tehdä, eikä hän ole myöskään traditionalisti, joka haikailee menneiden aikojen tonaaliseen turvasatamaan.

Tietenkään Velin asteikoksi ei riitä 12 puolisävelaskelta, vaan mikrotonaalisuudesta on muodostunut hänen musiikkinsa tärkeä ominaisuus. Tämä ulottuu musiikin lisäksi soittimeen: Veli on mikrotonaalisen harmonikan keskeinen kehittäjä ja taitaja, ja musiikin tohtoriksi hän valmistui tutkimalla sekä soitintaan että sille kirjoitettua nykymusiikkia – jonka keskeinen tilaaja hän itse on.

Velin monipuolisuus näkyy myös siinä, että pelkkä nykytaidemusiikin kenttä on hänen toiminnalleen liian kapea alue. Hän soittaa lukuisissa kokoonpanoissa, jotka risteilevät vapaan improvisaation ja silkan viihdyttävyyden vesillä. Ja kun New Yorkin Metropolitan-ooppera sattuu tarvitsemaan ensiluokkaista harmonikansoittajaa vaativaan tehtävään, se kutsuu paikalle Velin – jonka vakuuttava esiintyminen on varastaa koko shown!

Mistä tämä kaikki tulee – jo Velin lapsuudessa alkaneesta taikatemppujen harrastamisestako? Taikurina esiintyminen vaatii sekä huikeaa sorminäppäryyttä että kykyä vangita yleisön huomio, jotta se voidaan yllättää. Ja siihen Veli Kujala kykenee paitsi taikurin välineillä, myös harmonikansoittajana ja säveltäjänä.

- Osmo Tapio Räihälä

UUSINTA ENSEMBLE

Uusinta Ensemble on vuonna 1998 Helsingissä perustettu nykymusiikki-yhtye, jonka taiteellisena johtajana on tammikuusta 2023 alkaen työskennellyt säveltäjä Jarkko Hartikainen.

Kotikaupunkinsa ja -maansa lisäksi yhtye on esiintynyt New Yorkissa, Berliinissä, Pariisissa, Wienissä, Grazissa, Stuttgartissa, Buffalossa, Pietarissa, Tallinnassa, Valenciassa, Oslossa, Naestvedissä, Västeråsissa, Kööpenhaminassa ja Cadizissa. Uusinta Ensemble on kantaesittänyt yli sata uutta teosta ja esiintynyt yli 200 konsertissa.

Kansainvälinen nykymusiikkiohjelmisto on yhtyeen toiminnan keskipisteessä. Yhtye pitää tärkeimpänä tehtävänä tuoda kaikkein kiinnostavimpia säveltäjiä kaikista maista konsertteihinsa Helsingissä ja ulkomailla. Uusinta esiintyy mielellään myös yhteistyökonserteissa muiden taitavien nykymusiikkiyhtyeiden kanssa.

Uusinta Ensemble on tehnyt yhteistyötä kansainvälisesti kaikkein arvostetuimpien aikamme säveltäjien kanssa, joista mainittakoon Beat Furrer (AUT), Kaija Saariaho (FI), Chaya Czernowin (US), Oscar Bianchi (IT/CH), Simon Steen-Andersen (DEN), Mark Andre (GER), Michel van der Aa (NL) ja Hèctor Parra (ES).

Uusinta Ensemble on tähän mennessä äänittänyt viisi albumia. Viimeisin niistä on Sebastian Hillin sävellyksiä sisältävä levy, jonka uuden taidemusiikin tunnetuimpia levymerkkejä, itävaltalainen KAIROS, julkaisi heinäkuussa 2020.

NILS SCHWECKENDIEK

Nils Schweckendiek studied music at Clare College, Cambridge, and orchestral and choral conducting in Freiburg and Helsinki. Since making his successful debut in 2006, he has performed in many European countries, the United States and China, and appeared at numerous opera houses and festivals.

Schweckendiek is committed to performing the music of our time and has conducted around 100 first performances, including music theatre, orchestral, choral and ensemble works. He has recorded more than a dozen critically acclaimed CDs for the BIS, Toccata Classics, Alba and ICSM labels, earning him a Grammy nomination (Best Choral Performance for *Kaija Saariaho: Reconnaissance*), three German Record Critics' Awards, an ICMA Award, two Gramophone Editor's Choice mentions, as well as three Record of the Year awards and three Emma nominations in Finland.

Since 2007 Schweckendiek has been Artistic Director of the Helsinki Chamber Choir. In 2014 he was appointed Professor of Choral Conducting at the Sibelius Academy of the University of the Arts Helsinki, and since 2017 he has been Artistic Director of the Helsinki Music Centre Chorus.

Recent guest conducting has included the Helsinki Philharmonic Orchestra, Finnish Baroque Orchestra, Finnish Radio Symphony Orchestra, Crash Ensemble, Oulu Sinfonia, Seinäjoki Orchestra, Norwegian Soloists' Choir, RIAS Kammerchor, Chamber Choir Ireland, the Croatian Radio and TV Choir, Coro Casa da música in Porto and the North German Radio Choir in Hamburg. In 2020 the Society for Swedish Literature in Finland awarded him the Fredrik Pacius Prize for his services to Finnish music and in 2022 the Association of Finnish Choral Directors chose him as Conductor of the Year.

VELI KUJALA

Veli Kujala (b. 1976) has gained a solid reputation as an outstanding interpreter of contemporary music on the accordion. In 2010 he completed his Doctor of Music -degree with distinction from the Sibelius Academy. He is a prizewinner of many international competitions for soloists and for composition in the field of classical music. Kujala's compositional output covers a wide variety of genres ranging from electro-acoustic to orchestral works. From the beginning of his career, Kujala has also been very active in the field of jazz and improvised music and performs regularly with leading contemporary improvisers such as Frank Gratkowski, Achim Kaufmann, Harri Sjöström, Evan Parker etc.

Kujala has performed as a soloist with ensembles including Avanti! Chamber Orchestra, Gävle Symphony Orchestra, Helsinki Philharmonic Orchestra, Insomnio, Lahti Symphony Orchestra, the Ostrobothnian Chamber Orchestra, the Tapiola Sinfonietta with conductors such as Stefan Asbury, Hannu Koivula, Hannu Lintu, Susanna Mälkki, Ari Rasilainen, Dmitri Slobodeniouk and John Storgårds. He has co-operated with a number of contemporary composers and has premiered accordion concertos by Pekka Pohjola, Markus Fagerudd and Olli Virtaperko. Moreover, he has premiered concertos by Sampo Haapamäki, Joachim Schneider, and Jukka Tiensuu for the quarter-tone accordion; a new instrument, which he developed together with Haapamäki.

Veli Kujala has performed in the whole of Europe, in major festivals and venues. He has also toured in the USA. Since 2020 he is working as head of the classical accordion department at the Sibelius Academy of the University of the Arts Helsinki.

UUSINTA ENSEMBLE

Uusinta Ensemble is a contemporary music ensemble founded in 1998 in Helsinki. Composer Jarkko Hartikainen has worked as the Artistic Director of Uusinta Ensemble since January 2023. In addition to its native city Helsinki and native country Finland, Uusinta Ensemble has performed in New York, Berlin, Paris, Vienna, Graz, Stuttgart, Buffalo, St. Petersburg, Tallinn, Valencia, Oslo, Naestved, Västerås, Copenhagen and Cadiz. Uusinta Ensemble has premiered over a hundred new works and performed more than 200 concerts up to date.

International repertoire is the core of the ensemble's activity, and the ensemble sees as its prime mission to bring the most exciting composers from all countries to its concerts in Helsinki and abroad. The ensemble performs gladly in collaborative concerts with advanced new music groups.

Uusinta Ensemble collaborates with the most internationally acclaimed composers of our time such as Beat Furrer (AUT), Kaija Saariaho (FI), Chaya Czernowin (US), Oscar Bianchi (IT/CH), Simon Steen-Andersen (DEN), Mark Andre (GER), Michel van der Aa (NL) and Hèctor Parra (ES).

Uusinta Ensemble has recorded five albums so far. The latest of them is the album containing compositions by Sebastian Hilli, which was released in July 2020 by the most famous record label in the field of contemporary music, Austrian KAIROS.

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

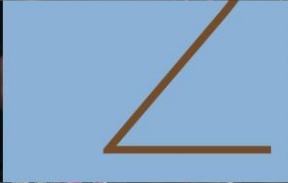
MUSIIKKITALON
SÄÄTIÖ
MUSIKHUSETS STIFTELSE
HELSINKI MUSIC CENTRE FOUNDATION

Musiikin
edistämissäätiö

UUSINTA
ENSEMBLE

UUSINTA ENSEMBLE
25 VUOTTA

